

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Frøya kommune

Arkivsak: 22/52

Møtedato/tid: 23.03.2022 kl. 10:00

Møtested: Kakkenstua

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Helene Hvidsten på telefon 472 97 371, eller e-post: helene.hvidsten@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 15.03.2022

Per Johan Gundersen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Helene Hvidsten
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/22	Forenklet etterlevelseskontroll 2021
08/22	Orientering om kommunens helse- og omsorgstjenester
09/22	Oppfølging av rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggesak
10/22	Orientering om lukking av avvik etter forvaltningskontroll
11/22	Aktuelt fra utvalgene 23.3.22
12/22	Referatsaker
13/22	Eventuelt
14/22	Godkjenning av møteprotokoll 23.03.22

Forenklet etterlevelseskontroll 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

07/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 216

Arkivsaknr 21/365 - 3

Forslag til vedtak

Vedlegg

Revisors uttalelse vedrørende forenklet etterlevelseskontroll 2021

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal føre kontroll med den økonomiske forvaltningen i Frøya kommune, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Forenklet etterlevelseskontroll er en del av denne kontrollen, jf. kommuneloven § 24-9.

Formålet med kontrollen er, innenfor en begrenset ressursramme, å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis.

Målsettingen er å etablere enkle og jevnlig kontrollhandlinger som kan fange opp vesentlige svakheter i sentrale deler av økonomiforvaltningen. Kontrollhandlingene kan blant annet foretas på områder hvor brudd har særlige økonomiske konsekvenser, eller i særlig grad svekker tilliten til økonomiforvaltningen.

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Områder for forenklet etterlevelseskontroll kan være finansforvaltningen, selvkostområdene, offentlige anskaffelser og offentlig støtte. Andre områder som beregning av driftstilskudd til private barnehager, andre tilskudd/ overføringer til private, konsesjonsvilkår, kontraktsoppfølging kan også være aktuelt, listen er ikke uttømmende. Det vil være en konkret risiko- og vesentlighetsvurdering for den enkelte kommune som er avgjørende for hvilke områder som velges ut for kontroll.

Revisor har utført en forenklet kontroll av Frøya kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område:

Kapittel 9 justering av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv. § 6 justering av kompensert merverdiavgift.

Valgte kriterier:

1. Har kommunen oppstilling av kapitalvarer i tråd med krav i «forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-2?
2. Har kommunen dokumentasjon på bruken av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-3? Ved frivillig registrering av utleie av bygg eller anlegg, også dokumentasjon i tråd med «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 2-3-2

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er revisor ikke blitt oppmerksom på noe som gir grunn til å tro at Frøya kommunen ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering

av kompensert merverdiavgift.

Konklusjon

Revisors forenklede etterlevelseskontroll skal gi kontrollutvalget bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta revisors og kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

**Til kontrollutvalget i
Frøya kommune**

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
E post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Frøya kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2021 foretar kontroll på etterlevelse av kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering av kompensert merverdiavgift.

Valgte kriterier

1. Har kommunen oppstilling av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-2?
2. Har kommunen dokumentasjon på bruken av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 9-1-3? Ved frivillig registrering av utleie av bygg eller anlegg, også dokumentasjon i tråd med «Forskrift til merverdiavgiftsloven» § 2-3-2

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av

bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir grunn til å tro at Frøya kommunen ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i kapittel 9 Justering i merverdiavgiftsloven med tilhørende forskrift, og forskrift om kompensasjon av merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner mv § 6 Justering av kompensert merverdiavgift.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Frøya kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Brekstad, 10. februar 2022

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi:
Kommunedirektøren

Orientering om kommunens helse- og omsorgstjenester

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

08/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 22/35 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets leder mottok i midten av januar en henvendelse fra hovedtillitsvalgt i Fagforbundet i Frøya kommune på vegne av et av deres medlemmer. Henvendelsen dreide seg om en varslingssak. Den ansatte hadde meldt inn et varsel til ledelsen som ikke ble håndtert i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser. På bakgrunn av dette sendte advokatene i LO et varsel om mulig søksmål med krav om erstatning på vegne av den ansatte til KS advokat. Etter en lengre dialog mellom partene viste det seg å ikke være rettslig grunnlag for å gå videre med saken.

I de fleste tilfeller er det ikke kontrollutvalgets ansvar å behandle varslingssaker. Kommunen skal ha et eget arbeidsmiljøutvalg (jf. aml. § 7-1 første ledd) som skal håndtere varslingssaker. I henvendelsen kom det likevel frem opplysninger om flere forhold som kan indikere systemsvikt i organisasjonen, og som kontrollutvalget bør undersøke.

Sekretariatet vil ikke gjengi ytterligere opplysninger i saken, da dette kan bidra til å identifisere varsleren. Sekretariatet har taushetsplikt overfor varsleren etter forvaltningsloven (jf. § 13 første ledd).

Kontrollutvalget ønsker en redegjørelse fra kommunedirektøren om følgende forhold:

Forsvarlighetskravet:

- Hvordan jobber kommunen for å ivareta forsvarlighetskravet etter helse- og omsorgstjenesteloven?

Kommunes avvikssystem:

- Hvilket avvikssystem har kommunen innenfor helse og omsorg?
- Har det vært opplæring i avvikssystem blant de ansatte?
- Hvordan er kulturen for å melde avvik i enheten?
- Hvor mange avvik er meldt inn det siste året?

Sykefravær:

- Hvor stort sykefravær har det vært det siste året innenfor helse og omsorg? Hvor stor andel er kort- og langtidsfravær?

Varslingsrutiner:

- Kommunen har en plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling (jf. aml § 2-6). Hvilke rutiner har Frøya kommune for varsling?

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget bør vurdere opplysningene som kommer frem i orienteringen og om disse gir grunnlag for å ta det til orientering eller om utvalget mener det er grunnlag for å gå videre med saken.

Oppfølging av rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggesak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

09/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/109 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet den 15.9.21, sak 28/21 rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggesak.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

«Kontrollutvalget tar rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggesak til orientering, og legger frem følgende innstilling for kommunestyret:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av plan- og byggesak til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å:
 - a. Sikre at kravene til saksbehandlingstider overholdes i alle saker.
 - b. Gjennomgå rutiner og praksis for å sikre at dispensasjonssaker sendes ut på høring i henhold til kommunelovens § 19-1.
 - c. Vurdere egen praksis i å hensynta høringsuttalelser fra ekstern høringsinstans.
 - d. Vurdere tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden i plansaker med privat forslagstiller overholdes.

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren orientere om overnevnte punkter innen utgangen av mars 2022.»

I dagens utvalgsmøte orienterer kommunedirektøren om hvordan de har jobbet med å følge opp kommunestyrets vedtak.

Konklusjon

Kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering.

Orientering om lukking av avvik etter forvaltningskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

10/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &58

Arkivsaknr 21/338 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse om hvordan kommunen jobber for å lukke avvikene til orientering.

Saksopplysninger

Statsforvalteren gjennomførte forvaltningskontroll i Frøya kommune september 2021. Kontrollen ble gjennomført innenfor områder som produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket i 2020, regionalt miljøtilskudd i jordbruket og tilskudd til miljøtiltak i jordbruket. Det ble avdekket 12 avvik og en merknad.

Kontrollutvalget har fått fremlagt rapporten fra Statsforvalterens kontroll til orientering (sak 40/21). På bakgrunn av dette vedtok utvalget at de ønsker at kommunedirektøren orienterer utvalget om hvordan kommunen jobber for å lukke avvikene som er avdekket. Kommunedirektøren orienterer utvalget i dagens møte.

Konklusjon

Statsforvalteren har gjennomført tilsyn med landbruksforvaltningen i Frøya kommune. Statsforvalteren ba også kommunen om en redegjørelse innen 29.11.21 om de tiltak som er satt i verk for å rette opp registrerte avvik.

Kontrollutvalget kan ta redegjørelsen til orientering.

Aktuelt fra utvalgene 23.3.22

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

11/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/470 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar aktuelt fra utvalgene til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har vedtatt at utvalgets medlemmer følger saksgangen i hvert sitt politiske utvalg. Medlemmene gir en kort orientering om aktuelle saker.

Kontrollutvalgets medlemmer følger disse utvalgene:

- Kommunestyre: Svein Viggo Johansen
- Formannskapet: Ola Vie
- Hovedutvalg for allmenne- og tekniske tjenester: Paul Sandvik
- Hovedutvalg for helse, omsorg, nav, oppvekst og kultur: Oddveig Todal
- Administrasjonsutvalget og eldrerådet: Per Johan Gundersen

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

12/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/52 - 1

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Private fastleger avviser Helseplattformen

Ikke et lovkrav å begrunne støttefordeling

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen – avgrensning - KDD

Ingen absolutt veto rett for ordfører

Taushetsplikten gjelder konkrete opplysninger om personlige forhold

Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret

Saksopplysninger

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Private fastleger avviser Helseplattformen
2. Ikke et lovkrav å begrunne støttefordeling
3. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen – uttalelse fra Kommunal- og distrikts departementet
4. Ingen absolutt veto rett for ordfører
5. Taushetsplikten gjelder konkrete opplysninger om personlige forhold
6. Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret

Private fastleger avviser Helseplattformen

Kommunal Rapport 01.02.2022

Det blir ikke noen Helseplattform uten fastlegene, svarer administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen.

For at vi i det hele tatt skal vurdere å gå inn i Helseplattformen, må vi få en garanti for at pasientjournalen er bedre enn den vi har i dag, sier daglig leder Jan Laugen ved Robrygga legekantor i Namsos til Kommunal Rapport.

- Helseplattformen (HP) er den første anskaffelsen i Norge som skal gi helsepersonell en felles elektronisk pasientjournal og mulighet for digital kommunikasjon.
- Plattformen omfatter Helse-Midt Norge og alle de 65 kommunene i Trøndelag, Møre og Romsdal, i tillegg til Bindal i Nordland og Os i Innlandet.
- Den omfatter omtrent 40.000 helsearbeidere.
- Kostnadsrammen er så langt på 3,7 milliarder kroner.
- Kommunestyre i 38 kommuner har hittil sagt ja til å betale seg inn i plattformen.

Robrygga legekantor er ett av tre fastlegekantor i Namsos som driver som private næringsdrivende. De må betale alle utgiftene forbundet med å slutte seg til Helseplattformen selv.

Laugen sier at han ikke har fått noen informasjon om hva plattformen vil koste legekantoret. Han trenger en garanti for at Helseplattformen vil fungere like godt som pasientjournal-systemet som de har i dag. Det har han ikke fått ennå.

Jeg tviler på at vi får en slik garanti. Jeg frykter at Helseplattformen blir et arbeidsverktøy som er tilpasset sykehusene. Den vil gi en dårligere funksjonalitet for oss allmennpraktikere, sier Laugen.

Lederen for legekantoret er spesielt bekymret for konsekvenser hvis det nye datasystemet går i stå.

Vi er spesielt sårbare for nedetid, da stopper alt opp. Hvem får da support, blir det vi eller sykehusene, spør han.

Fornøyd med dagens pasientjournal

Det finnes flere rapporter om at dagens [pasientjournal-systemer rammer pasienter](#), men Laugen er fornøyd med legekantorets pasientjournal som leveres av CGM.

Journalssystemet er spesialdesignet for allmennpraksis. Det blir hele tiden oppdatert etter våre ønsker som fastleger, sier han.

Hvordan kommuniserer dere med blant annet sykehjem og sykehus?

Vi har kanaler til kommunehelsetjenesten, sykehjem og hjemmetjeneste. Vi sender PLO-meldinger (pleie- og omsorgsmeldinger, red.anm.) til både sykehusleger og avdelinger på sykehjem og i hjemmetjenesten. Vi er veldig fornøyd med funksjonaliteten.

Kan det bli for mange kanaler å holde styr på, Helseplattformen tilbyr én kanal?

Det er eventuelt vårt problem at det er mange kanaler, men vi forsøker å kanalisere mest mulig gjennom helsenorge.no. Vi kommer rett inn i journalløsninger, og kan skrive meldinger der. Det fungerer helt utmerket.

Utfordringer med dagens journalsystemer

- En undersøkelse blant 7.000 ansatte og ledere i Trondheim svarer 3.000 følgende:
- 65 prosent er utrygge på om journalen er riktig og oppdatert fra fastlege, sykehus, kommunale tjenester og andre.
- I snitt opplever 35 prosent å bruke mye tid på å etterspørre informasjon fra disse samhandlingsaktørene. Dobbeltarbeid er svært vanlig.
- 60 prosent svarer at de gjør dobbeltarbeid i løpet av en arbeidsdag.

Kilde: Helseplattformen

Frykter økte utgifter

Laugen vil også ha en garanti for at Helseplattformen ikke blir dyrere enn pasientjournalen som legekontoret har i dag.

Det allerede er brukt svimlende summer til utvikling av Helseplattformen og at utgiftene til drift er høyst uoversiktlige. De vil sannsynligvis bli formidable, sier han og legger til:

Vårt kontor tåler ikke høyere driftskostnader enn de vi har i dag. Fastleger er allerede presset økonomisk fordi politikerne har ignorert fastlegeordningen. Vi driver et aksjeselskap. Vi vil aldri gå inn i en økonomisk usikkerhet som Helseplattformen innebærer, sier han.

Helseplattformen er avhengig av fastleger for å bli vellykket. Hvordan ser du på det?

Jeg ser at for at Helseplattformen skal kunne fungere, må de fleste fastlegekontorene være koblet på. Men vi er veldig skeptiske til usikkerhetsmomentene som eksisterer i dag, og jeg tviler på at fastlegene vil stille opp, sier Laugen.

Fastleger har vært med å utvikle Helseplattformen. Er ikke det betryggende?

Jeg er fullt klar over at fastleger har bidratt, men vi har ikke fått noen informasjon verken om tekniske løsninger eller økonomiske kalkyler.

Fastleger vil se gevinster

Administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen sier at plattformen er avhengig av fastlegene.

Vi skal kunne tilby fastlegene konkurransedyktige priser og at løsningene skal matche eksisterende løsninger, sier administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen.

Det blir ikke noen Helseplattform uten fastlegene. Det har med det faglige å gjøre. Vi ønsker å skape en helsetjeneste til det beste for pasientene ved å tilby en felles journal på alle nivåer, og da er fastlegene helt avgjørende. Kostnadmessig er fastlegene små aktører, så det er ikke økonomisk avgjørende at de kommer på. Dette handler om mer enn økonomi, nemlig oppfyllelsen av visjonen om at informasjon skal følge pasienten mellom alle nivåene i helsetjenesten, sier Mjåset.

De ansatte ved Robrygga legekontor savner informasjon om hvor mye Helseplattformen vil koste og fungere. Hvorfor har de ikke fått informasjon?

Vårt styre har vedtatt at vi skal kunne tilby fastlegene konkurransedyktige priser og at løsningene skal matche eksisterende løsninger som finnes i dag. Vi er et AS, vi er styrt av vårt styre og våre eiere og venter på avklaringer for å kunne være mer spesifikke. Når det gjelder informasjon, har vi et eget team som følger opp fastlegene og de over 170 kontorene i regionen. Den delen av Trøndelag som Robrygga legekontor hører til, står for tur neste måned.

Kan Helseplattformen konkurrere på pris og funksjonalitet?

Private fastleger skal velge om de vil bruke Helseplattformen. Da må vi være konkurransedyktige på både pris og funksjonalitet. Det er helt klart. Jeg håper fastlegene vil se gevinstene for egen del og for pasientene ved at alle helseansatte er på én plattform i én felles pasientjournal.

Fastleger er også bekymret for at de som et lite legekantor ikke vil få nødvendig datahjelp i Helseplattformen. Er det en berettiget bekymring?

Vi mener at brukerstøtten skal kunne bli veldig bra for fastlegene. Det er helt avgjørende for oss at kundene blir fornøyde.

- Noen fastleger har fastlønn fra kommunen de er ansatt i.
- Andre har avtaler med kommunen som inkluderer kjøp og drift av alt IKT-utstyr.
- Halvparten av legene i Midt-Norge er derimot selvstendig næringsdrivende og vil bruke egne midler til å investere i journalløsningen.
- Helseplattformens fremtidige kunder er derfor både kommuner og fastleger.

Ikke et lovkrav å begrunne støttefordeling

Kommunal Rapport 31.01.2022, Jan Fridthjof Bernt professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kommunens vedtak om hvem som koronastøtte begrunnes ikke. Kan det være lov?

SPØRSMÅL: Jeg skriver om tildelinger av covid-midler i vår kommune, og praksisen for offentliggjøring. Listen over tildelinger legges ut, men ikke vurderingene av hvorfor noen får penger og andre ikke:

«Søknadene behandles av utvalget for kompensasjonsordninger i kommunen. Målet er at søknadene skal være behandlet av innen utgangen av september. Støttetottakere får beløpet utbetalt umiddelbart etter vedtak. Liste over støttetottakere publiseres i kommunens nyhetsportal/nyhetsbrev. Vedtak blir gjort tilgjengelig i søknadsportalen. Vedtaket begrunnes ikke».

Kan en kommune la være å begrunne hvorfor noen får og andre ikke? Selv om det er mange søkere, skal vel ordningen være transparent?

SVAR: Vedtak om slike tildelinger er «enkeltvedtak» etter forvaltningsloven. Enkeltvedtak skal som hovedregel etter [§ 24](#) i denne loven grunngis samtidig med at vedtaket treffes, men dette gjelder ikke «saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter», som jo dette er. Men her kan den enkelte part – den som har søkt om tilskudd – «kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet».

Forvaltningsloven har derimot ingen bestemmelser om plikt for et forvaltningsorgan til å gi en generell redegjørelse for hvilke kriterier den har bygget på ved slike tildelinger.

Men i [kommuneloven § 4–1](#) sies det at kommunen «skal aktivt informere om egen virksomhet». I en sak av så stor offentlig interesse, mener jeg denne lovbestemmelsen tilsier at man bør gi en orientering om en slik kompensasjonsordning og kriteriene for tildeling.

Og den som har bedt om og fått en begrunnelse for sitt eget avslag, vil i alle fall kunne videreformidle denne til allmennheten.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen - avgrensning

Publisert 19.01.2022

Kommunal- og distriktsdepartementet har i en uttalelse vurdert hva som ligger innenfor regnskapsrevisors oppgave med forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen etter kommuneloven § 24-9.

Etter kommuneloven § 24-9 skal regnskapsrevisor se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Begrepet økonomiforvaltning er ikke uttømmende definert. Forarbeidene trekker fram selvkost, anskaffelser, finansforvaltning og offentlige støtte som eksempler på sentrale områder innenfor økonomiforvaltningen.

Et felles trekk ved disse er at det her gjelder regler som har direkte betydning for de økonomiske disposisjonene en kommune kan foreta, for eksempel gjennom begrensningene på gebyrenes (samlete) størrelse og kravet om at innkjøp skal bygge på konkurranseprinsippet.

Departementet legger til grunn at revisors mandat som det normale utgangspunktet, retter seg mot bestemmelser og vedtak som har som et fremtredende formål å sette rammer for eller krav til kommunens økonomiske disposisjoner eller forvaltningen av økonomiske (fellesskapets) ressurser. En klarere avgrensning vil være vanskelig å trekke.

Departementet sier videre at § 24-9 ikke kan forstås slik at selve avgrensningen av hva som regnes som økonomiforvaltning, avhenger av om manglende regeletterlevelse kan medføre vesentlige konsekvenser for kommunens økonomi eller omdømme. At manglende etterlevelse på et område potensielt kan få negative økonomiske konsekvenser eller medføre svekket tillit, er altså ikke alene nok til å si at etterlevelseskontroll på dette området, faller inn under regnskapsrevisors mandat etter § 24-9.

“ **At manglende etterlevelse på et område potensielt kan få negative økonomiske konsekvenser eller medføre svekket tillit, er altså ikke alene nok til å si at etterlevelseskontroll på dette området, faller inn under regnskapsrevisors mandat etter § 24-9.**

Bestemmelsen i § 24-9 første ledd er imidlertid ikke til hinder for at regnskapsrevisor også, i forlengelsen av den lovpålagte oppgaven etter § 24-9 første ledd, undersøker andre forhold enn det som er innunder den lovpålagte oppgaven knyttet til økonomiforvaltning. Slike undersøkelser må i tilfelle bygge på avtale med kontrollutvalget.

Bakgrunnen for uttalelsen var spørsmål om kontroll med overholdelse av overtidsbestemmelser kan regnes som forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen. Departementet legger til grunn at kontroll med at overtid ikke utbetales til uberettigete må kunne høre under revisors forenklete etterlevelsesk kontroll, herunder kontroll med at utbetalt overtid er riktig beregnet, basert på korrekte registreringer etc. Etterlevelsen av eventuelle budsjettvedtak som legger spesielle begrensninger på bruken av overtid, må også kunne høre under revisors forenklete etterlevelsesk kontroll.

Kontroll med overholdelse av arbeidsmiljølovens begrensninger på bruken av overtid for å verne arbeidstakernes interesser vil imidlertid etter departementets vurdering neppe falle innunder begrepet økonomiforvaltning når hensynet primært handler om arbeidstakervernet. Dette er mer nær nærliggende å betegne som personalforvaltning.

Tilsvarende vil kontroll med om kommunens overtidsbruk er økonomisk forsvarlig eller fornuftig også falle utenfor den forenklete etterlevelsesk kontrollen med økonomiforvaltningen så lenge det ikke er en kontroll mot bestemmelser og vedtak med objektive revisjonskriterier.

Lenke til KDDs svar av 19. januar 2022 til KomRev NORD IKS:

https://www.nkrf.no/filarkiv/File/nyheter/2022/KDD_om_FEK_avgrensning_220119.pdf

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene, Haakon VII's gate 9, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo, Telefon: 23 23 97 00,
Epost: post@nkrf.no

Ingen absolutt vetorett for ordfører

Kommunal Rapport 07.03.2021, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Ordfører mente saken ikke var godt nok utredet, og ville ikke sette den på sakskartet til kommunestyret. Har ordfører rett til å nekte å føre opp saken?

SPØRSMÅL: På et møte i kontrollutvalget behandlet kontrollutvalget en sak om restanser på bestilling og levering av forvaltningsrevisjoner. Saken var på forhånd utredet av kontrollutvalgets sekretariat.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å sende henvendelse til kommunestyret i kommunen. Ordfører svarte på denne henvendelsen at hun mente saken ikke var tilstrekkelig utredet og at *«ordfører vil ikke sette saken på sakslisten før slik dokumentasjon foreligger»*.

Våre spørsmål er som følger:

Har ordfører rettslig anledning til å nekte/la være å sette saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret på sakslisten til kommunestyret?

Har ordfører rettslig anledning til å nekte/la være å sette saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret på sakslisten til kommunestyret, med den begrunnelse at ordfører vurderer/mener at saken ikke er forsvarlig utredet?

SVAR: Det er ordføreren som setter opp saklisten til møtene i kommunestyret. Hun skal da vurdere om saken er moden for avgjørelse, herunder om den er tilstrekkelig utredet. Dette gjelder også saker som er oversendt fra kontrollutvalget etter [kommuneloven § 23–5](#). Her står det bare at «Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget».

Men ordføreren har ingen absolutt vetorett når det gjelder hvilke saker som skal behandles i kommunestyret. I [kommunelovens § 11–3](#) har vi en regel om at «En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det». Hvis det settes fram et slikt krav, må ordføreren ta denne saken med i innkallingen til møtet.

Og selv om en sak ikke er oppført på saklisten ved innkallingen, kan kommunestyret i møtet vedta å sette den på sakslisten der. Men det kan da ikke treffes realitetsvedtak i dette møtet hvis ordfører eller en tredel av medlemmene motsetter seg det.

Taushetsplikten gjelder konkrete opplysninger om personlige forhold

Kommunal Rapport 14.02.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Skal en e-post til kontrollutvalget med sjikanøse påstander mot ordføreren unntas offentlighet eller ikke?

SPØRSMÅL: Kontrollutvalgene mottar fra tid til annen henvendelser på e-post fra innbyggere i kommunene med grove og injurierende påstander mot f.eks. ordførere, kommunedirektører og andre kommuneansatte (uten nærmere dokumentasjon).

Dersom henvendelsen blir satt på sakskartet i et kontrollutvalgsmøte og innholdet i e-posten skal diskuteres nærmere, vil jo naturligvis også e-posten være en del av saksdokumentene. I den forbindelse lurer vi på hvor grensen mellom ytringsfrihet, personvern/vern mot ærekrenkelser og offentlighet går med tanke på om e-posten med de ærekrenkende opplysningene skal unntas offentlighet eller ikke?

Og skal saken i seg selv unntas offentlighet? Ofte er det snakk om så små kommuner at det uansett vil være enkelt å skjønne hvilke personer det er snakk om selv om man ikke nevner navn.

SVAR: En e-post som kommer til kontrollutvalget er et offentlig dokument, og kan bare unntas fra innsyn så langt det er hjemmel for det i [offentleglova](#). Det gjelder fra det kommer til sekretariatet for utvalget. Hvis saken tas opp til behandling der, vil e-posten inngå som en del av saksdokumentene som sendes utvalget. Disse er alle offentlige fra de sendes ut, hvis ikke de kan unntas etter bestemmelse i offentliglova.

Den sentrale unntaksbestemmelsen i denne sammenheng er [offentliglovas § 13](#), der det fastslås at «Opplysninger som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov, er unnatekne fra innsyn».

Aktuell i denne sammenheng er bestemmelsen i [forvaltningsloven § 13](#) om taushetsplikt for opplysninger om «personlige forhold». Folkevalgte og tilsatte i kontrollutvalget har taushetsplikt om det som de får kjennskap til om slike forhold «i forbindelsen med tjenesten eller arbeidet», og det gjelder også der det fremkommer slike opplysninger i henvendelser fra privatpersoner. Slike opplysninger må da slettes i den versjonen av dokumentet som gjøres offentlig, og hvis det legges fram for kontrollutvalget eller annet folkevalgt organ, må dette lukke møtet når det behandler saken, se [kommuneloven § 11–5](#) andre avsnitt, andre setning.

Tilsatte og folkevalgte har her plikt etter forvaltningslovens § 13 til «å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite» om slike forhold. Dette gjelder også der opplysninger gis i anonymisert form, men det er rimelig enkelt å regne seg fram til hvem det gjelder. Brudd på taushetsplikt skal etter [straffeloven § 209](#) straffes med bot eller fengsel i inntil ett år.

Taushetsplikten gjelder imidlertid bare konkrete opplysninger om faktiske forhold, ikke det aktuelle dokumentet – herunder e-posten i sin helhet, og det gjelder bare utsagn som etter sitt innhold må anses som «opplysninger om personlige forhold». Rene karakteristikker eller udokumenterte generelle påstander kan normalt ikke oppfattes som «opplysninger» om den personen de angår.

Og i tillegg er det altså en viktig begrensning av rekkevidden av taushetsplikten at denne gjelder «personlige forhold», ikke opplysninger om svikt og feil i utøvelsen av verv som folkevalgt eller tilsatt i kommunen. Kommunen vil derfor normalt ikke ha rett eller plikt til å

nekte innsyn i selv grovt sjikanerende eller klart uriktige påstander om tilsatte eller folkevalgte. Den vil heller ikke kunne bli holdt erstatningsrettslig ansvarlig for ærekrenkelser i en slik meddelelse, men vil klart nok ha en moralsk – og antakelig også en juridisk – plikt til å formidle denne til den som blir som blir krenket, slik at det er mulighet for motsvar og eventuelt søksmål om erstatning mot avgiveren.

Men hvis det er tale om en varsling etter arbeidsmiljøloven, vil det i noen saker kunne være taushetsplikt av hensyn til varsleren, men ikke overfor den som varslet er rettet mot hvis varslet inngår i en sak om vurdering av den det er varslet mot.

Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret

Kommunal Rapport 07.02.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Formannskapet har valgt medlemmer til et utvalg, men ordfører vil be formannskapet bytte ut et medlem. Kan han det?

SPØRSMÅL: I vår kommune har vi et utvalg som er valgt av formannskapet, bestående av ordfører, varaordfører og fram til nå lederen for det største partiet i mindretallet.

Utvalgets ene oppgave er å ha utviklingssamtaler med kommunedirektøren.

Ordføreren ønsker nå å bytte ut representanten fra mindretallet og kommer til å foreslå dette i neste møte.

Mitt spørsmål er om én i formannskapet da kan kreve forholdsvalg, slik det er beskrevet i kommuneloven, eller om denne typen utvalg ikke omfattes av det som står i loven om forholdsvalg.

SVAR: Her er selve utgangspunktet, formannskapet som velgende organ, problematisk. Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret, se [kommuneloven § 5–7](#) første og andre avsnitt. Dette kan ikke delegeres til formannskapet.

Når det så gjelder valgmåten, fastslår [kommuneloven § 7–4](#) første avsnitt at alle valg til folkevalgte organer skal skje som forholdsvalg hvis minst ett medlem av kommunestyret krever det. Hvis ikke det kreves forholdsvalg, kan valg skje ved flertallsvalg etter [kommuneloven § 7–8](#). Det betyr i praksis normalt at dette bare benyttes der man på forhånd er blitt enige om hvem som skal velges.

I § 5–7 siste avsnitt har vi så en regel om at kommunestyret «kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg». Det betyr at man kan foreta en utskifting av ett eller flere av medlemmene, men dette må skje ved at man foretar et fullstendig nyvalg av utvalget, og da gjenvelger bare de man ønsker å beholde. Også ved dette nyvalget gjelder bestemmelsen i kommuneloven § 7–4 første avsnitt; det skal skje ved forholdsvalg hvis ett medlem av kommunestyret krever det, ellers ved avtalevalg.

Og formannskapet kan altså under ingen omstendigheter fungere som velgende organ.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

13/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/52 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll 23.03.22

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

23.03.2022

Saknr

14/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/52 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 23.03.2022, godkjennes.